SATOŠI JAGISAWA

Dny v knihkupectví Morisaki

Dny v knihkupectví Morisaki

森崎書店の日々(MORISAKI SHOTEN NO HIBI) by Satoshi YAGISAWA
Copyright © 2010 Satoshi YAGISAWA
All rights reserved.
Original Japanese edition published by SHOGAKUKAN.
Czech edition arranged with SHOGAKUKAN,
through EMILY BOOKS AGENCY LTD. and CORTO LITERARY.

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.

Translation © Olga Drápelová, 2024
Cover design © Milan Bozic, 2024
Cover illustration © Ilya Milstein, 2024
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2024

ISBN 978-80-277-4731-3 (pdf)

SATOŠI JAGISAWA

Dny v knihkupectví Morisaki

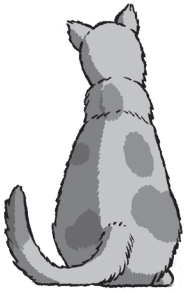

přeložila Olga Drápelová

KONTRAST

V knihkupectví Morisaki jsem žila od začátku léta do jara následujícího roku.

Bydlela jsem v prvním patře v pokoji zavaleném knihami. Pokoj byl stísněný, tmavý a neustále plný zatuchlého pachu starých výtisků.

Přesto na ty dny v knihkupectví Morisaki nikdy nezapomenu.

Daly mi totiž příležitost začít skutečně žít. Kdyby jich nebylo, byl by můj život nudný a osaměle šedivý.

Místo, na které budu navždy vzpomínat.

To pro mě znamená knihkupectví Morisaki.

Pamatuji si to, jako by to bylo včera.

Začalo to něčím, co přišlo jako blesk z čistého nebe.

Vlastně mě to překvapilo ještě víc, než kdyby z nebe začaly pršet žáby.

Ten den mi Hideaki, se kterým jsem chodila už skoro rok, z ničeho nic řekl: „Víš, budu se ženit.“

V tu chvíli se nade mnou začalo vznášet plno otazníků. Dávalo by smysl, kdyby navrhoval, že se vezmeme, nebo mě požádal o ruku. Oznámit, že se bude ženit, bylo zvláštní. O svatbě bych přece musela vědět, takže jeho volba slov byla vážně podivná. Proč to navíc řekl s takovým klidem? Stejně stroze jako by oznamoval, že na zemi našel sto jenů.

Stalo se to v pátek večer v půlce června. Po práci jsme si v italské restauraci na Šindžuku užívali večeři. Z restaurace v nejvyšším patře hotelu byl krásný výhled na noční město osvětlené neony, které protínaly tmu. Bylo to naše oblíbené místo.

Hideaki byl o tři roky starší než já a tajně se mi líbil už od mého nástupu. Stačilo, aby byl někde poblíž, a srdce mi skákalo jako na trampolíně. Když jsme si tedy ten večer po dlouhé době někam vyšli sami dva, popíjela jsem víno v docela dobré náladě.

Pak ovšem řekl to, co řekl.

„Cože?“ zeptala jsem se ho. Možná jsem se jenom přeslechla.

„Říkám, že se příští rok budu ženit,“ lhostejně zopakoval stejnou větu.

„Ženit? Jako kdo s kým?“

„Já s přítelkyní,“ odpověděl.

S přítelkyní? Znovu jsem nechápavě zavrtěla hlavou. „S jakou přítelkyní?“

A on překvapivě úplně beze studu vyslovil jméno mladé ženy pracující v jednom oddělení naší firmy.

Byla stejně stará jako já, ale tak roztomilá, že bych ji i já skoro měla chuť obejmout.

Ve srovnání s ní jsem byla příliš vysoká a nevýrazná. Nechápala jsem, proč si Hideaki něco začal se mnou, když chodil s tak krásnou dívkou.

Dozvěděla jsem se, že spolu začali chodit asi před dvěma a půl roky. Takže s ní byl už přede mnou. Samozřejmě jsem neměla tušení, že kromě mě chodí ještě s někým jiným, nikdy by mě nenapadlo podezřívat ho, i na to jen pomyslet. Naivně jsem si myslela, že náš vztah je tajný proto, abychom ve firmě předešli trapným situacím. Od začátku jsem pro něj byla jen hračkou, ničím vážným. Byla jsem hlupák já, nebo za to mohl Hideaki?

Každopádně mi řekl, že už se vzájemně představili svým rodičům a příští týden budou zásnuby. Motala se mi z toho hlava. Jako by v ní mnich mlátil do gongu.

„Její rodina rozhodně trvá na tom, že svatba je prý nejlepší v červnu. Ale to už letos asi nestihneme, že? Takže teď…“

Poslouchala jsem ho jen napůl a pak jsem mu tiše pogratulovala, čímž jsem sama sebe překvapila.

„Děkuju. Ale s tebou se taky budu občas vídat, Takako,“ pronesl Hideaki a zeširoka se usmál. Byl to jeho typický bezstarostně chlapácký úsměv.

Kdybychom byli v nějakém televizním seriálu, prudce bych vstala a vychrstla na něj sklenici vína. Jenže já jsem nikdy moc neuměla dávat své pocity najevo, a pokud jsem o nich později nemohla nerušeně přemýšlet o samotě, ani jsem na to, co se ve mně vlastně

odehrávalo, nepřišla. Mnich v mé hlavě už bušil do gongu tak silně, že to nešlo vydržet.

Nějak jsem se s Hideakim rozloučila a sama jsem se vrátila k sobě domů. Když jsem se konečně trochu uklidnila, dolehl na mě neuvěřitelně obrovský smutek. Rozhodně jsem byla spíš smutná než naštvaná. Můj smutek byl tak hmatatelný, že jsem se ho mohla skoro dotknout.

Bez ustání jsem plakala. Nebyla jsem k utišení ani po delší době. Prostě jsem se potmě uprostřed pokoje složila na zem a plakala jsem. Přihlouple jsem si pomyslela, že kdyby mi místo vody tekla z očí ropa, aspoň bych takhle zbohatla, a pak jsem se nad svou hloupostí znovu rozbrečela.

Chtěla jsem, aby mě někdo zachránil.

Vážně jsem si to přála.

Nebyla jsem ale schopna vyslovit to nahlas, tak mi nezbývalo nic než plakat.

Jako by to nestačilo, následovala jedna nepříjemnost za druhou.

S Hideakim jsem se chtě nechtě potkávala, protože jsme pracovali ve stejné firmě. On se choval, jako by se nic nestalo, ale pro mě to bylo obrovské utrpení. Ještě horší bylo, že jsem pořád v kuchyňce a v jídelně narážela na jeho snoubenku. Pokaždé mě pozdravila se zářivým úsměvem, ať už o našem vztahu věděla, nebo ne.

Postupně jsem ztrácela chuť k jídlu a v noci jsem začala špatně spát. Zhubla jsem, a i když jsem se snažila make-upem zakrýt, co šlo, byla jsem bledá jako

mrtvola. V práci jsem měla několikrát slzy na krajíčku a tiše jsem plakávala na záchodech.

Asi po dvou týdnech jsem byla na konci fyzických i psychických sil, a tak jsem nakonec nadřízenému dala výpověď.

Poslední den v práci se na mě Hideaki zvesela obrátil: „Můžeme spolu někdy zajít na oběd, když odcházíš, viď?“

Ztratila jsem milence i práci najednou a cítila jsem se, jako by mě vystřelili do vesmíru.

Narodila jsem se na ostrově Kjúšú a po absolvování tamní univerzity jsem odjela do Tokia za prací, takže všichni mí známí byli pouze kolegové ze zaměstnání. Žádné blízké přátele jsem v Tokiu neměla, protože jsem stydlivá a nechodím mezi lidi.

Když to tak vezmu, byl můj život celých pětadvacet let „docela dobrý“. Narodila jsem se v docela majetné rodině, dokončila docela dobrou univerzitu a pracovala v docela dobré firmě… Myslela jsem si, že si budu pořád žít docela dobře. To by mi vyhovovalo. Někde mezi spodní a horní hranicí štěstí. Takový měl být můj život.

Vlastně bylo vzácné, že jsem poznala někoho, jako byl Hideaki. Byl zázrak, že jsem já, odjakživa zakřiknutá, chodila s někým, koho jsem měla tak moc ráda. Možná proto jsem po našem rozchodu byla v šoku a vůbec netušila, jak se s tím vypořádat.

Nakonec jsem si ale našla způsob, jak se s tím vyrovnat – rozhodla jsem se pořád spát. I mě překvapovalo, jak dlouho jsem dokázala spát. Zalézala jsem pod

peřinu a podřimovala, jako bych chtěla utéct před realitou. Můj malý pokoj byl mým soukromým vesmírem, ve kterém jsem celé dny jen spala a spala…

Tak to pokračovalo asi měsíc, když jsem se jednou v noci vzbudila a na mobilu, který jsem poslední dobou ignorovala, jsem si všimla nové hlasové zprávy.

Číslo na displeji mi nic neříkalo, ale i tak jsem si zprávu poslechla. Ozval se veselý hlas.

„Ahoj, Takako! Jak se máš? To jsem já, Satoru. Volám ti z knihkupectví. Ozvi se mi někdy, prosím. Jejda, zrovna přišel zákazník, tak zatím na shledanou!“

Zamyšleně jsem naklonila hlavu. Satoru? Vůbec jsem netušila, kdo to je. Oslovil mě jménem, tak to asi nebyl omyl. A jaké knihkupectví?

Knihkupectví. Několikrát jsem si to slovo zopakovala, než mi to došlo.

No ano, strýček Satoru! Kdysi mi vlastně matka vyprávěla, jak strýc převzal knihkupectví, které v Džinbóčó založil můj pradědeček. Sice jsem strýčka asi deset let neviděla – naposledy v prvním ročníku na střední škole –, ale ten hlas bezpochyby patřil jemu.

Zmocnil se mě nepříjemný pocit. Bylo mi jasné, že v tom má prsty moje matka. O tom, že jsem se rozešla s přítelem a dala výpověď, jsem řekla jen jí, tak si asi dělala starosti a požádala ho o pomoc. To nebude jen tak.

Ve strýčkovi Satoruovi jsem se nikdy moc nevyznala. Připadal mi bezstarostný a nevyzpytatelný a každému do očí říkal, co měl na srdci. Jeho podivínství mě zneklidňovalo.

Jako malá jsem ho měla moc ráda a kdykoliv se mnou máma přijela na návštěvu svého rodného domu v Tokiu, strýček si se mnou ve svém pokoji hrával. Pak na mě ale přišla puberta a jeho zvláštní lidskost mi přišla otravná. Tak jsem se mu začala nenápadně vyhýbat. Situace se ještě zhoršila tím, že se tehdy nezaměstnaný strýc nečekaně oženil, čímž způsobil příbuzným nepříjemnosti.

Proto jsem po přestěhování do Tokia dělala, jako bych ho neznala, a nebyla jsem ho za celou dobu ani jednou navštívit.

Poslechla jsem si hlasovou zprávu a druhý den jsem mu zdráhavě zkusila zavolat. Kdybych to neudělala, měla bych před sebou vidinu zlého démona v podobě své naštvané matky. V době, kdy jsem začala chodit na základní školu, bylo strýčkovi něco přes dvacet let, teď už tedy musel dávno překročit čtyřicítku.

Zvedl to hned po prvním zazvonění.

„Knihkupectví Morisaki."

„To jsem já, Takako…"

„No ne!" zaburácel do sluchátka strýčkův hlas. Byl v dobré náladě jako vždycky. Rychle jsem si mobil dala dál od ucha.

„To je doba, co jsme se neviděli! Jak se máš?"

„No, jde to…"

„Slyšel jsem, Takako, že jsi v Tokiu, a ještě ses u mě ani neukázala!"

„Omlouvám se, měla jsem dost práce…" zvolila jsem vhodnou výmluvu.

„Ale vždyť jsi dala výpověď, ne?"

Tak náhle přešel na choulostivé téma, že jsem se zmohla jen na souhlasné zamumlání. Pokud byste hledali nějakou známku taktu, u strýčka byste ji nenašli. Chvilku něco povídal o starých dobrých časech a pak odpálil další bombu.

„Tak jsem si říkal, jestli teď nemáš chuť pracovat, tak co to zkusit u mě?“

„Cože?“

Ta nečekaná nabídka mě úplně zaskočila. Strýček ovšem neskončil a pokračoval.

„S nájmem a elektřinou si hlavu nedělej. Mně nic platit nemusíš. Byl bych ti moc vděčný, kdybys mi aspoň trochu pomohla s knihkupectvím…“

Vyslechla jsem si, jak se teď strýček Satoru o obchod stará sám, ale každé ráno dochází do nemocnice s bolavými zády, a proto shání někoho, kdo by místo něj knihkupectví otvíral. Soukromí bych měla mít zaručené, jelikož on bydlí až ve městě Kunitači, takže mimo otevírací dobu bych byla v domě jen já. Ještě před několika lety byl dům obydlený, je tedy vybaven i koupelnou a toaletou.

Chvíli jsem přemýšlela. Měla bych začít něco dělat, jinak mi brzy dojdou peníze. Jenže jsem nechtěla, aby mi do toho někdo mluvil.

„No, nechtěla bych vás takhle obtěžovat…“ začala jsem se vymlouvat.

Strýček si s tím vůbec nelámal hlavu.

„Jak bys mohla obtěžovat! Budu rád, když tu budeš!“

Co na to teta Momoko, souhlasí s tím? chtěla jsem se zeptat, ale včas jsem se zarazila.

Vzpomněla jsem si, že ho manželka před několika lety opustila.

Tehdy to mezi příbuznými způsobilo veliký rozruch. Když teta odjela pryč, byl strýček tak skleslý, že se má matka bála, že se snad utrápí.

Když jsem se o tom tehdy dozvěděla, bylo mi strýčka pochopitelně líto a vůbec mi to nešlo do hlavy. Vždyť se po svatbě k sobě tak měli, teta Momoko měla odjakživa dobré srdce a nic nenaznačovalo, že by snad od něj chtěla utéct.

Zatímco jsem si všechno zpětně vybavovala a držela jazyk za zuby, strýček na nic nečekal a rozhodl sám. „Takže platí!“

Já pořád váhala, a tak jsem mu začala vysvětlovat, že bych měla příliš věcí, ale on odvětil, že u něj v Kunitači je místa dost, tak bych si je mohla nechat tam a s sebou bych si mohla vzít jen kufr. Zdálo se, že předvídá každý můj další tah, jako kdyby hrál šachy.

„Bude to tak lepší i pro tebe, Takako, věř mi!“

Jak mám asi věřit někomu, koho jsem už deset let neviděla?

„Tak já ti to tu půjdu nachystat!“ řekl, aniž by čekal na mou odpověď. Rozloučil se s tím, že přišel zákazník, a prostě zavěsil.

Užasle jsem naslouchala tónu ukončeného hovoru.

O dva týdny později jsem stála ve čtvrti Džinbóčó ve stanici metra.

Jak se to stalo? Můj život se zničehonic převrátil naruby.

Když mi později volala matka a chtěla vědět, jestli se vrátím k nim na Kjúšú, nebo odjedu k Satoruovi, musela jsem zvolit strýčka. Bylo mi jasné, že kdybych se vrátila domů, domluvili by mi svatbu a do Tokia bych se už nevrátila. Nechtěla jsem odjíždět i z toho důvodu, že jen dostat se sem mi dalo tolik práce. Vnímala bych to jako osobní porážku.

Dlouho jsem nikde nebyla, a tak jsem z té cesty byla celá rozrušená. Nějak se mi podařilo dokodrcat se metrem do cílové stanice a když jsem vyšla na ulici, dopadly na mě sluneční paprsky. Jako by se mezitím, co jsem spala, roční období změnilo v léto. Nebe nade mnou zářilo jasně jako tvář desetiletého chlapečka. Když jsem dávala výpověď, léto se zdálo tak daleko! Trochu jsem posmutněla, protože jsem měla pocit, že mě zradilo i počasí.

To bylo poprvé, co jsem zavítala do Džinbóčó. Dědečkův dům stál v Kunitači, a tak doposud nebyl důvod, abych sem chodila.

Stála jsem na semaforu u křižovatky a rozhlížela se kolem sebe.

Vypadalo to tam opravdu zvláštně.

Na hlavní ulici, jak strýček nazýval ulici Jasukuni, totiž stál jeden obchod s knihami za druhým. Knihkupectví byla všude, kam jsem dohlédla.

Obvykle by na jedné ulici stačil jediný obchod s knihami. Tady ovšem většinu obchodů tvořila knihkupectví. Velké nepřehlédnutelné podniky jako Sanseidó a Šosen, ale i malá knihkupectví, která se od nich svým vzhledem výrazně lišila. Líbilo se mi, jak tam všechny